

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Інформаційні технології в науці			
		Статус дисципліни: нормативна			
Галузь знань		01 Освіта/Педагогіка			
Спеціальність		014 Середня освіта (Фізика та астрономія)			
Освітньо-наукова програма		Середня освіта (фізика)			
Рівень вищої освіти		третій (освітньо-науковий)			
Форма навчання		денна			
Курс		I курс			
Семестр		1-й			
Обсяг дисципліни		Кредити	3	Години	90
		Лекційні			16
		Практичні/семінарські			14
		Лабораторні			–
		Самостійна робота			60
Семестровий контроль		залік			
Викладач		<i>Фурсикова Тетяна Володимирівна</i> , доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри інформатики та інформаційних технологій <i>Шлянчак Світлана Олександрівна</i> , кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформатики та інформаційних технологій			
Контактна інформація		<i>t.v.fursykova@cuspu.edu.ua</i>			
Кафедра		<i>Інформатики та інформаційних технологій</i>			
Факультет		<i>математики, природничих наук та технологій</i>			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)		Дисципліна «Інформаційні технології в науці», як обов'язкова компонента освітньо-наукової програми, забезпечує оволодіння аспірантами загальними та спеціальними (фаховими, предметними) компетентностями і досягнення ними результатів навчання за визначеною освітньо-науковою програмою.			
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)		Мета дисципліни – ознайомлення здобувачів вищої освіти з інформаційними технологіями, що найбільш широко використовуються у науковій діяльності для аналізу та візуалізації даних, побудови математичних моделей досліджуваних об'єктів та процесів, аналізу та представлення результатів наукових досліджень, а також формування у здобувачів комплексу знань і практичних навичок, необхідних для організації наукової роботи з урахуванням тематики власних наукових досліджень. Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.			
Компетентності		ЗК1 Здатність до абстрактного, логічного, критичного мислення, аналізу та синтезу, узагальнення та систематизації. ЗК2 Здатність до пошуку інформації з різних джерел, її оброблення та використання. ЗК3 Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами усно та письмово.			

	ЗК5 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо відповідно до етичних норм і принципів, стандартів поведінки науковця, правил академічної доброчесності у науковій, науково-педагогічній діяльності та практиці. ЗК6 Здатність планувати та організовувати діяльність, розподіляти час, працювати самостійно, автономно, дисципліновано, відповідально. ЗК8 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення в особистісній і професійній сферах. ЗК9 Здатність до проектної діяльності у тому числі в міжнародному контексті. ФК2 Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та професійній діяльності. ФК3 Знання теоретичних основ побудови та розвитку сучасних навчальних середовищ, розуміння їх властивостей та особливостей реалізації в закладах освіти; глибоке знання загальних питань теорії та методики навчання фізики. ФК5 Здатність моделювати, проєктувати та реалізовувати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. ФК6 Здатність використовувати знання іноземної мови при проведенні наукового дослідження, у професійній діяльності.
Програмні результати (Чому можна навчитися)	ПРН1 Критично осмислювати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування освіти в Україні та світі, для розв'язання дослідницьких і професійних завдань, комплексних та інноваційних проблем, у тому числі в міждисциплінарних галузях ПРН5 Організовувати та управляти освітніми процесами у складних, непередбачуваних умовах, що потребують нових стратегічних підходів, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців, використовуючи інформаційно комунікаційні технології та цифрові сервіси. ПРН6 Організовувати ефективне освітнє середовище із використанням інформаційно комунікаційні технології, у тому числі для реалізації дистанційного та змішаного навчання. ПРН7 Індивідуально та автономно планувати, організовувати і здійснювати наукові (експериментальні) дослідження у сфері освіти, зокрема теорії та методики навчання фізики, з використанням інноваційних технологій, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, презентувати результати дослідження та доводити власну наукову позицію. ПРН10 Здатність провести інформаційний пошук, самостійний добір, якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію; організовувати дослідницьку роботу з узагальнення педагогічного досвіду освітнього закладу, освітньої структури або досвіду роботи педагогів-новаторів тощо. ПРН13 Використовувати методи проблемного навчання,

	інтерактивні, проектні, інформаційно-комунікативні технології для ефективної організації викладання фахових дисциплін у закладах вищої освіти. ПРН14 Вибудувати і реалізовувати власну кар'єрну стратегію для забезпечення продуктивних процесів в освіті і взаємовигідної співпраці. ПРН16 Виконувати вимоги академічної та професійної доброчесності.
Зміст дисципліни	<i>Модуль 1. Інформаційні технології для пошуку, індексації та збереження наукових даних</i> Тема 1. Інформаційні технології у розв'язанні задач наукової діяльності. Інформаційні технології та їх роль у науковій діяльності. Структура інформаційної технології. Класифікація інформаційних технологій. Етапи розвитку інформаційних технологій. Інструментальні засоби комп'ютерних технологій підтримки наукової діяльності Тенденції розвитку та застосування інформаційних технологій у науковій діяльності. Формування інформаційної культури у дослідницькій діяльності. Нормативно-правові основи використання інформаційних технологій. Академічна доброчесність у наукових дослідженнях. Сучасні технології штучного інтелекту. Тема 2. Наукові пошукові системи та наукові соціальні мережі. Поняття наукових пошукових систем. Поняття наукових соціальних мереж. Поняття та види он-лайн наукометричних баз. Поняття та види показників впливовості науковця, колективу науковців, наукового закладу, наукового журналу. Номери ORCID та DOI. Наукометричні, реферативні, бібліографічні міжнародні бази даних (Web of Science, Scopus, Google Scholar, Country Rank (SJR), Index Copernicus). База даних повнотекстових періодичних видань компанії EBSCO Publishing, колекція електронних книг з різних академічних дисциплін провідних видавництв світу EBSCO eBook Academic Collection. База даних Національної бібліотеки України імені Вернадського. Тема 3. Програмне забезпечення, призначене для створення та редагування наукових текстів Поняття та види текстових редакторів. Основні прийоми та методи створення, редагування наукових текстів. Online прикладне програмне забезпечення для створення та редагування наукових текстів. <i>Модуль 2. Перспективи використання сучасних інформаційних технологій в наукових дослідженнях</i> Тема 4. Мережеві інформаційні технології і телекомунікації в наукових дослідженнях Організація комп'ютерних інформаційних систем наукових і освітянських програм. Галузеві і професійно зорієнтовані мережі. Інформаційні технології колективного використання інформації і розподіленої обробки даних. Основні принципи організації та функціонування мереж Інтернет. Сутність і складові інтернет-середовища для здійснення науково-дослідної та науково-педагогічної

	діяльності, формуванні глобального наукового інформаційного простору. Відеоконференції і вебінари. Сервіси хмарно зорієнтованим навчальним середовищем. Тема 5. Інформаційні технології для обробки та публікації результатів наукових досліджень Види наукової інформації та її обробка. Типи експериментальних даних, підготовка їх до обробки. Комп'ютерні технології у вирішенні задач текстової, графічної, табличної, математичної обробки, накопичення і збереження даних. Прикладне програмне забезпечення для візуалізації, аналізу і публікації даних. Тема 6. Використання онлайн сервісів для організації науково- дослідної діяльності. Прийоми роботи з Google Drive, Google Calendar, Google Meet, Zoom, Class Time, Google Forms тощо.
Критерії оцінювання роботи студентів	Форми участі студентів в освітньому процесі, які підлягають поточному контролю: – виступ з основного питання; – усна доповідь; – доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ; – участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття. – письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, опитування за лекційним матеріалом); самостійне опрацювання тем; – систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань; – захист та презентація розробленої практичних робіт. <i>Підсумковий контроль.</i> З дисципліни «Інформаційні технології в науці» передбачена така форма семестрового контролю, як залік, який проводиться у кінці семестру. Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової оцінки як суми підсумкових поточних оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх розділів. Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного контролю та відповідає підсумковій семестровій оцінці. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру. Діагностичний розділ визначає диференційований та об'єктивний облік результатів освітньої діяльності студентів і включає в себе низку підрозділів (блоків): а) оцінювання навчальних досягнень студента під час проведення лекційних занять; б) оцінювання навчальних досягнень студента під час проведення практичних робіт; в) контроль самостійної роботи студентів; г) поточне онлайн-тестування; г) підсумкове тестування; д) інформальна / неформальна освіта.
Політика курсу	Викладання курсу «Інформаційні технології в науці» здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Центральноукраїнському державному

	університеті імені Володимира Винниченка на 2023–2024 навчальний рік; Положення про академічну свободу та академічну доброчесність у Центральнорукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка (зі змінами); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Центральнорукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка. На заняттях обов’язковим є дотримання правил роботи у групі, шанобливе ставлення до поглядів колег, налаштованість на дружню співпрацю та взаємодопомогу, роботу в команді. На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід. При оцінюванні враховується активність роботи на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи. Всі види робіт доцільно виконувати у визначений викладачем термін. Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань під час заняття. Вимагається самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей) Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, інші обставини в умовах воєнного стану) навчання може відбуватись в онлайн-формі за погодженням із керівником курсу в асинхронному режимі.
Інформаційне забезпечення	Віртуальний курс «Інформаційні технології в науці» завантажено у програмне середовище додатку Google Classroom. Інформаційні ресурси: 1. Educational Technology and Media Leadership, Master’s Programme.College of Education at CSU Long Beach. URL: http://www.csulb.edu/college-of-education/educational-technology-and-media-leadership 2. Gillmor D. We the Media: Grassroots Journalism by the People, for the People. O’Reilly Media, 2004. 299 p. 3. Global Alliance for Partnerships on Media and Information Literacy. UNESCO. URL: http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/media-development/media-literacy/global-alliance-for-partnerships-on-media-and-information-literacy/about-gapmil/ 4. Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/ .
Матеріально-технічне забезпечення	<i>Заняття проводяться в ауд. 43, де в наявності 14 шт. (2019 р.) комп’ютерів, з програмним забезпеченням: Firefox Videos, Evince, Thunderbird simple-scan Cup, Gedit, GIMP, Image Magick, Inkscape, Kolour Paint, Libre Office, Rhythmbox, Shotwel та ін.</i> Рекомендована література 1. Електронний каталог наукової бібліотеки ЦДУ ім. В. Винниченка: http://irbis.cuspu.edu.ua/cgi-

bin/irbis64r_11/cgiirbis_64.exe?LNG=uk&C21COM=F&I21DBN=BD2&P21 DBN=BD2

2. Електронний каталог Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21 CNR=20&Z21ID=

3. Інформаційні системи та бази даних: Навчальний посібник для студентів факультету комп'ютерних наук та кібернетики. Анісімов А.В., Кулябко П.П.Київ: 2017. 110 с.

4. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. К.: Центручбової літератури. 2019. 144 с.

5. Методи та системи штучного інтелекту: навч. посіб. / укл. Д.В. Лубко,С.В. Шаров. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. 264 с.

6. Наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com/>

7. Наукометрична база Web of Science: <https://webofknowledge.com/>

8. Невенченко А. І. Інформаційні технології в наукових дослідженнях:конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2019. 116 с.

9. Основи інформаційних технологій. Курс лекцій. М. Малярів, В. Христин,М. Журавський. Харків, 2019. 184 с.

10. Кириленко Н. М., Гордійчук Г. Б., Кобися В. М. Сучасні інформаційні технології і медіаосвіта: прогр. вибірк. навч. дисц. Вінниця: ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 2015. 16 с. URL: http://ito.vspu.net/ENK/2017-2018/CITM_2017/CITM_2017//met.mat/navch.pr.pdf

11. Ороховська Л. А. Криза медіакультури інформаційного суспільства.*Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія. Політологія.* 2014. Вип. 1. С. 33–36. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_FP_2014_1_12.

12. Педагогічна Конституція Європи. Преамбула. *Вища освіта України.* № 3, С. 111–116. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2013_3_17

13. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти. Наказ Міністерства освіти і науки України № 776 від 16.07.2018 р. URL:<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>

14. Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей) в системі підготовки педагогічних кадрів. Наказ МОН 12.05.2016 р. № 506. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0798-16#n26>

15. Про інформацію: Закон України прийнятий Верховною Радою України 06.10.2000 № 1642-III зі змін. Режим доступу: www.nau.kiev.ua

16. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України прийнятий Верховною Радою України 26.11.2015 № 848-XIII зі змін. Режим доступу:www.nau.kiev.ua.